

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget indeholder regler om ydelse af statstilskud til Grønlands hjemmestyre og til de grønlandske kommuner.

1. Tilskud til Grønlands hjemmestyre.

Ifølge bestemmelsen i § 5 i lov nr. 577 af 29. november 1978 om Grønlands hjemmestyre kan rigsmyndighederne efter forhandling med hjemmestyret ved lov bemyndige hjemmestyret til at overtage den regelfastsættende myndighed for samt administrationen af et sagsområde eller en del af et sagsområde, der er nævnt i bilaget til loven. Tilskud til således overtagne sagsområder fastsættes ved lov.

Ved lov nr. 579 om folkeskolen i Grønland, lov nr. 580 for Grønland om arbejds- og socialvæsenet, lov nr. 581 for Grønland om uddannelsen af lærere til folkeskolen og om de social-pædagogiske uddannelser, lov nr. 582 for Grønland om erhvervmæssige uddannelser, lov nr. 583 om radio- og fjernsynsvirksomhed i Grønland, lov nr. 584 for Grønland om fritidsvirksomhed, lov nr. 589 om biblioteksvæsenet i Grønland og lov nr. 587 om kirken i Grønland, alle af 29. november 1978, blev skabt grundlag for overførsel af en række opgaver til hjemmestyret efter bestemmelsen i hjemmestyrelovens § 5. I overensstemmelse med Grønlands landstings vedtagelse på den konstituerende samling i maj måned 1979 overgår samtlige opgaver til hjemmestyret pr. 1. januar 1980 bortset fra erhvervsuddannelsen og bistandsvirksomhed for grønlandere i Danmark, der først overtages af hjemmestyret pr. 1. januar 1981, jfr. bekendtgørelse nr. 417 af 27. september 1979 om ikraftsættelse af visse love om sagsområders overgang til Grønlands hjemmestyre og bekendtgørelse nr. 346 af 24.

juli 1979 om ikrafttræden af lov om kirken i Grønland.

Nærværende lovforslag indeholder regler om ydelsen af statstilskud til hjemmestyret i årene 1980-82 til varetagelse af sagsområder, der overføres til hjemmestyret i henhold til ovennævnte love.

I overensstemmelse med betænkningen fra kommissionen om hjemmestyre i Grønland foreslås endvidere til hjemmestyret overført en række tilskud, der hidtil af staten har været ydet til formål, der i henhold til bilaget til hjemmestyreloven overtages af hjemmestyret.

I henhold til bestemmelsen i § 5 i lov nr. 299 af 14. juni 1974 om tilskud til Grønlands landsråd og de grønlandske kommuner m. v. yder staten tilskud til etablering af vandforsynings-, el- og produktionsanlæg i byggerne i Grønland. Da landsrådets vurdering i praksis har været afgørende for, hvilke anlæg der ydes statstilskud til, har man endelig fundet det naturligt, at tilskuddet til etablering af vandforsynings-, el- og produktionsanlæg i byggerne overføres til hjemmestyret, således at spørgsmålet om ydelse af tilskud til sådanne anlæg fremover bliver et hjemmestyreanliggende. Det kan i denne forbindelse oplyses, at Grønlands landsting har udpeget et særligt landsstyremedlem til at varetage bygdernes anliggender.

For at sikre, at hjemmestyret på de sagsområder, der overtages efter hjemmestyrelovens § 5 m. v., får såvel en selvstændig kompetence som et selvstændigt økonomisk ansvar, herunder også for prioriteringen af opgaverne, foreslås det i overensstemmelse med hjemmestyrekommissionens betænkning, at statstilskuddene til hjemmestyret ydes som et samlet generelt tilskud omfattende både driftsformål og anlægsformål. Tilskuddet, der fastsættes med udgangspunkt i statens besparelse ved sagsområdernes overførsel, foreslås fastsat for 3 år, således at hjemmestyret får et rimeligt sikkert øko-